

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Theoderici Regis Qvondam Ostrogothorum & Italiæ

Cochlaeus, Johannes

Ingolstadii, 1544

VD16 C 4410

De Reverentia Theoderici erga Papa[m] & Clerum Ro. atque Catholicum
Cap. VIII.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00004354-8

In senatu potestate perfecta, qui apud te trepidant dicere proprias causas. Verum hæc quoque modestia cognoscitur esse prædicanda, ut optent se legibus teneri, quæ ab ipsis sciuntur posse constitui. Respice ergo tot doctos viros, & considera, quale sit, his aliquid dicere, nec erroris uerecundiam formidare. De talibus disceptas, quos tibi cognoscis esse potiores. Sic ergo locum tuum tracta, ut omnes te iudicem honoratæ congregationis agnoscant, Confides supra omnes scilicet Consulares, sententiam primus dicis, & in illa libertatis Aula reuerendus aspiceris, in qua commissos habere mundi Primarios approbaris. Quis iam de obscuro uitio cogitare possit, qui se inter morum lumina tot esse cognoscit?

Aula libertatis

Ex his & id genus multis huius regis epistolis facile patet, quanta sub eo ualuerit autoritate, ac dignitate floruerit senatus. Ut si quis Cæsarum uitas, quas Suetonius, Lampridius, Capitolinus, Vopiscus & alij descripserunt percurrat, nullum facile inueniet, qui honorificentius aut benignius tractauerit senatum.

DE REVERENTIA THEODERICI
erga Papam & Clerum Ro. atque Catholicum Cap. VIII.

Quantum sectæ esset Arrianae Theodericus cum tota gente sua, Tanta erat tamen moderatione animi, ut Clerum Catholicum & Ro. Pontificem in antiquis Ecclesiæ ritibus, turibus, priuilegijs, censibus & quibuslibet emolumentis atque obuentibus nequaquam impedierit, sed iuuerit potius atque promouerit. Quoniam uero de his parce loquuntur Historici, quod scirent illum Arriana infectum & absorptum hæresis, ex ipsius epistolis colligenda nobis sunt Reuerentiæ eiusmodi

Hh ij (quæ

(quæ & speciem pietatis habuit) exempla, quæ bonis principi-
pibus ad imitandum haud inmerito proponi possint. plerique
enim hodie longe irreuerentius gerunt se erga sacra & erga
Ecclesiæ ministros quam fecit ille.

Verba
Theode. de
Ro. Pont. et
Ro. ecclesia.

Sic ergo scripsit Arigerno uiro Illustri Comiti, Iustitiæ
(inquit) nostræ cōuenit, ut de indultis beneficijs calumnias
fieri nō sinamus. Et quicquid praua interpretatione tegitur,
fugata mendacij nube reuelemus. Defensores itaque sacros
sanctæ Ro. Ecclesiæ conquesti sunt, Beatæ recordationis
quondam simplicium domum in sacratissima urbe positam,
ab Eufraasio Acoho instrumentis factis solēniter cōparasse,
quam per annorum longa curricula Ecclesiam Romanam
quieto iure suggerunt possedisse, & in usus alienos
transulisse, securitate dominij. Nunc autem existere Sama-
reæ superstitionis populū, improba fronte duratum, qui Syna-
gogam ibidem fuisse iniquis conatibus mentiat. Cum ad
humanos usus habitacula longe aliter formata doceantur, q̄
potest esse memorata constructio. Quapropter Magnitudo
tua, cōscientiæ suæ probata iustitia, causam diligenti exami-
natione discuteat, & si uera cognouerit quæ ueniunt in que-
relam, considerata æquitate definiat. Nam si humanis acti-
bus sunt calumniæ submouendæ, quanto magis credimus
emendanda, quæ contumeliā diuinitatis tāgere iudicamus?
Hæc ibi. E quibus sane nouarum hodie sectarum Principes
& populi merito discere deberent, quam sit inuerecundū (ne
quid grauius dicam) contra Papam & Ro. Ecclesiam tam
procaciter loqui, scribere & agere, quam solent noui eorum
Theologi, qui tam falso quam superbe Euangelicos se dicūt,
Cum audiant hic, ab Arriano principe tā reuerenter scriptū
esse cum de Papa tum de Ro. Ecclesia licet tota Italia cum
ipsa Roma sub pleno eius esset dominio.

Qui et de alijs Ecclesijs ubiq; reuerēter locutus esse uidetur.

Quæadmodū

Quemadmodū ex ea, quam ad faustum præfectum prætorio scripsit, Epistola cognoscitur. Nefas est (inquit) apud eos fidem beneficii prioris imminui, quibus alia conuenit à nostra sæpius largitate præstari. Sed sicut quæ semel annuis, rescindi perpetuo non meretur, sic qui largitatē nostrā moderatis precibus impetrarunt, nostrorum terminos præstitorum, immo dica nō debent præsumptione transcendere. Vnde quia religiosi studij reuerentia commonemur, ut quæ dudum Ecclesiæ uiri uenerabilis Versilix antistitis præstitimus, ualere in perpetuum censeamus. Nunc quoque illustrem Manificentiā tuā duximus admonendam, quatenus super indictorum onera ritulorum præfata Ecclesia, in ea summa onus non sentiat, quæ usque ad magnifici uiri Cassiodori Patritij, pura nobis fide & integritate cōperti, tēporibus est soluta.

Scripsit item ad Seuerū Episcopum in hæc uerba. Quis melius ad æquitatis iura deligitur, quam qui sacerdotio decoratur? Qui amore iustitiæ personaliter nesciat iudicare, et diligens cunctos in cōmune, locum non relinquat inuidiæ. Proinde aptam considerantes uestris meritis actionem, significamus nos per Montanarium sanctitati uestre Mille Quingentos solidos destinasse, Quos prouincialibus, pro ut quemque præsentī anno, exercitu nostro transeūte, dispendiū pertulisse cognoueris, habita læsionis æstimatione, distribuas. Ut nullus à nostra munificentiā reddatur alienus, quem sua damna grauauerunt. Nolumus enim sub confusione largiri, quod decet sub ratione distribui, ne quod necessaria nos transmisisse constat afflictis, superfluo tribuatur illæsis.

Scripsit præterea ad Adilam uirum sublimem, Cōmitem Siciliae pro Ecclesia Mediolanēsi in hanc sententiā. Quāuis nullos uelimus grauamē aliquod sustinere, quos uidetur pietas nostra prōtegere. Quia regnātis est gloria, subiectōrum
Hh iij ociosa

Largitas
Theo. erga
Ecclesias.

Hic Cassiodorus, pater fuit Cassiodori nostri, et præfectus prætorio sub Theo. Nostro autem sub nepote eius præfectus pater fuit. Pecunia Theo. per Episcopum Seuerū distribuenda.

Pro reductibus Ecclesiæ Mediolanēsis in ecclesia.

ociosa tranquillitas, Tamen, specialiter Ecclesias ab omni iniuria reddi cupimus alienas. Quibus dum æquabilia præstentur, misericordia diuinitatis acquiritur. Et ideo Beatissimi uiri Eustorgij, Episcopi sanctæ Mediolanensis Ecclesiæ petitione peramoti, præsentibus te assatibus admonemus, ut prædijs uel hominibus illius Ecclesiæ, intra Siciliam constitutis, tuitionem studeas salua ciuilitate præstare, nec à quoquæ cuiuslibet nationis homine cõtra fas patiaris opprimi, quos decet Diuinitatis intuitu subleuari. Ita tamen ut causis publicis & priuatis, quæ cõtra eos rationabiliter proponuntur, respondere non differant. Quia sicut nolumus eos ab aliq̄ prægruari, ita exemptos à tramite iustitiæ non patimur inueniri. Hæc ipse rex,

In Decretis,
Dist. 17. c.
Concilia. §.
hinc etiam,

Cæterum in Decretis Gratianus recitat antiquam ex Synodo de causa Symmachi Papæ (qui Theoderici regis temporibus Ro. Ecclesiæ præfedit) historiam, quam his adiungere non uidebitur, credo, absurdum. Hinc (inquit) cum auctoritas Theoderici Regis ex diuersis prouincijs ad urbem Romanam sacerdotes conuenire præcepisset, ut sanctum Concilium iudicaret de ijs, quæ uenerabili Papæ Symmacho, præfuli Apostolicæ sedis, ab aduersarijs ipsius dicebantur impingi, Liguriæ & Aemiliæ Episcopi seu Venetiarum, suggererunt, ipsum qui dicebatur impetitus, debere Synodum conuocare, scientes, quia eius sedis primus Petri Apostoli meritum. Deinde secuta iussione domini, Conciliorum uenerandorum autoritas, singularem in Ecclesijs tradidit potestatem. Nec antedictæ sedis Antistitem, minorum subiacuisset iudicio.

Ad hoc serenissimus Rex, Deo inspirante, respondit, Synodalis esse arbitrij, in tanto negotio sequenda præscribere. Nec aliquid ad se præter reuerentiã de Ecclesiasticis negotijs pertinere. Committens etiam potestati Pontificum, ut siue propositum uellent audire negotium, siue nollent, Quod magis putarent

putarent utile, deliberarent. Dū modo uenerandi prouisione concilij, pax in ciuitate Romana daretur. Episcopi uero in Synodo residentes, congregata autoritate eiusdē Symmachij dixerunt. Symmachus Papa, sedis Apostolicæ Præsul, ab huiusmodi oppositionibus impetitus, quārum ad homines respicit, sit immunis & liber. Cuius causam totā Dei iudicio referuamus. De clericis uero memorati Papæ, qui ab Episcopo suo ante tēpus contra regulas discesserūt, & schisma fecerunt, hoc fieri decernimus, ut illi satisfaciētes Episcopo suo, misericordiam consequantur, & officijs Ecclesiasticis se gaudeant restitui. Laurentius Episcopus Ecclesiæ Mediolanēsis huic statuto nostro, in quo causam Dei iudicio cōmisimus, subscripsit, Petrus Episcopus Ecclesiæ Rauennatis sub eisdē uerbis subscripsit, & post eum LXXV. Episcopi. Hæc Gratianus.

Pro clariori autem huius historię intelligentia adiungenda sunt quædam ex uetusto libro Pontificali, quæ sic habēt. Symmachus, Natione Sardus, ex patre Fortunato, sedit annos XV. menses VII. Dies XXVII. Hic fuit temporibus Theoderici Regis & Anastasij Augusti. Hic sub cōtentione ordinatus est uno die cum Laurentio, Symmachus in Basilica Constantiniana, Laurentius in Basilica Beatæ Mariæ. Ex qua causa seperatus est clerus, & diuisus est senatus. Alij cum Symmacho erant, alij uero cū Laurentio, Et facta cōtentione, hoc constituerunt partes, ut ambo Rauennā pergerent ad iudicium regis Theoderici. Qui dum ambo introissent Rauennam, hoc iudicium æquitatis inuenerunt, ut qui primo ordinatus fuisset, uel ubi pars maxima cognosceretur, ipse sederet in sede Apostolica. Quod tandem æquitas in Symmacho inuenit & cognitio ueritatis, & factus est Præsul Symmachus. Eodem tempore Papa Symmachus congregauit Synodum, & constituit Laurentium in Nucerinā ciuitate

Hic Laurentius, supra Euforgius, Mediolanensis diocesis Episcopus. De quo mirandum non est. Nā Theo. rex 99. annis in Italia regnauit. Ideo diuersos sub eo potuit una Ecclesia habere Episcopos diuersis temporibus, certe Platyna cōmemorat sub huius regis temporibus Sex Pont. Ro.

Schisma
Romæ con-
tra Symma-
chum Pap.

ciuitate Episcopum intuitu misericordiæ.

Post annos uero Quatuor, aliqui ex Clero zelo ducti, & aliqui ex senatu, maxime Festus et Probinus, incriminauerunt Symmachum, et subornauerunt falsos testes. Quos miserunt Rauenam ad Regem Theodericum, accusantes Beatum Symmachum, & occulte reuocauerunt Laurentium, post libellum Romæ factum. Et fecerunt schisma, & diuisus est iterum Clerus. Nam alij communicauerunt Symmacho, & alij Laurentio. Tunc Festus & Probinus senatores miserunt relationem Regi, & ceperunt agere, ut uisitorum daret Rex sedi Apostolicæ. Tunc Rex dedit Petrum Altinæ ciuitatis Episcopum, quod Canones prohibent. Eodem tempore B. Symmachus congregauit Episcopos CXV. Et facta Synodo purgatur à crimine falso, & damnatur Petrus Altinas inuasor sedis Apostolicæ, & Laurentius Nucernus, quia uiuo Episcopo Symmacho, peruaserunt sedem eius. Tunc ab omnibus Episcopis & Præbyteris & Diaconibus & omni Clero uel plebe, redintegratur sedi Apostolicæ B. Symmachus cum gloria apud B. Petrum sedere præsul. Eodem tempore Festus Caput senatorum exconsul & Probinus exconsul, ceperunt intra urbem Romam pugnare cum alijs senatoribus, & maxime cum fauisto exconsule, & cædes & homicidia in clero ex inuidia fiebant. Post hæc omnia B. Symmachus inuenit Manichæos in urbe Roma, quorum omnia simulachra uel Codices, antefores Basilicæ Constantinianæ, incendio concremauit, & eos ipsos exilio relegauit. Fuit autem à Consulatu Paulini, usque ad consulatum senatoris. Hæc ibi, senatorem autem hic dicit Casiodorus, qui in libello de consulibus de suo consulatu sic ait. Me etiam consule in uestrorum laude temporum, adunato clero uel populo Romanæ Ecclesiæ redijt optata concordia, Meminit illius schismatis Gregorius quoque Papa in suis Dialogis, ubi mira refert de Paschasio Ro. Ecclesiæ Diacono, qui contra

contra Symmachum Laurentio (quem semel elegerat) ad mortem usque adhæsit, et propter hoc post obitum ad Thermas quasdam damnatus, à Germano Episcopo Capuano cognitus est ibidem, & dixit ei hæc uerba, pro nulla alia causa in hoc poenali loco deputatus sum, nisi quia in parte Laurentij contra Symmachum sensi. Sed quæso te pro me dominum deprecare, atque in hoc cognosces, quod ex auditu sis, si huc rediens me non inueneris. Addit ergo Gregorius, ita factum esse, nempe Germani precibus liberatum Pascasium. Quia enim non maliciæ (inquit) sed ignorantia errore peccauerat, purgari post mortem à peccato potuit, quod tamen credendum est, quia ex elemosynarum suarum (nam magnus fuerat cultor pauperum & contemptor sui) largitate hoc obtinuit, ut tunc posset promereri ueniam, cum iam uel posset operari, hæc Gregorius.

Vt autem intelligat lector, quantis opibus sub hoc rege Theoderico abudauerit Ecclesia Ro. Quædam hic opera dicti Symmachi Papæ (qui tot alioqui discordijs conflictatus fuit) ex supra dicto libro Pontificali recensibimus. Hic fecit (inquit) Basilicam S. Andreæ Apostoli apud B. Petrum, ubi fecit ciborium ex argento, & Confessionem, pensantem libras CXX. Arcus argenteos Tres, pensantes libras LX. Oratorium S. Thomæ Apostoli ex argento, & Confessionem pensantem libras XX. Arcum argenteum, qui pensat libras XVI. Confessionem S. Cassiani & Sanctorum Prothi & Iacynthi ex argento, pensantem lib. XX Arcum argenteum pensantem libras XII. Oratorium S. Sossii ex argento & confessionem, pensantem libras XX. Item ad fontem in Basilica B. Petri Apostoli Oratorium S. Crucis ex argento, confessionem & crucem ex auro cum gemmis, ubi inclusit lignum Dominicum. Ipsa crux aurea pensat lib. X. fecit autem oratoria duo S. Iohannis Euangelistæ & S. Iohannis Baptistæ.

li Infra

Opera &
opera Sym
machi Papæ
sub Theo.

Infra quorum Confessiones fecit arcus argenteos penfantes lib. XXX. Quæ cubicula omnia fundamento perfecta construxit.

Ornamēta Basilicæ S. Petri. Basilicam S. Petri marmoribus ornauit, & Cantarum B. Petri cum Quadriporticu ex marmoribus ornauit, & ex muro suo agnos & cruces & Palmas ornauit. Ipsum uero atrium omne compaginauit. Gradus uero ante foras Basilicæ B. Petri ampliavit, & alios gradus sub tigno dextra leuaque construxit. Item Episcopía in eodem loco dextra leuaq̄ fecit. Intra ciuitatem Romanam Basilicam S. Syluestri & Martini à fundamento construxit iuxta Thermas Traianas. Vbi & super altare Ciboriū argenteū fecit, quod pensat lib. CXX. Arcus argenteos XII. qui pensant singuli lib. X. Confessionem argenteā quæ pensat lib. XV. fecit & alias multas Basilicas atq; Oratoria extra mœnia, quæ longum foret singula referre. Item ad B. Petrū & B. Paulum Apostolos, & ad S. Laurentium, pauperibus habitacula construxit. Item ad B. Petrum XX. Canthara argentea fecit, pensantia singula lib. XV. Et arcus argenteos XXII, penfantes singuli lib. XX.

Elemosyne magnarum expensarum. Hic omni anno per Aphricam uel Sardiniam Episcopis, qui in exilio erant retrusi, pecunias et uestes ministrabat. Hic captiuos per Liguriam & Mediolanum & per diuersas prouincias pecunijs redemit, & dona multiplicauit & dimisit. Hæc ibi, qualia & Platyna in uita Symmachi non pauca commemorat. Quis autem Ro. Pontificum nostris temporibus in tam multa pietatis opera possit impensas sufficere, licet contra opes eorū uulgo permulti nunc inuidiose scribant & clamitent.

DE PROBIDADE MAGISTRATU & officialiū sub rege Theode. Cap. X.
Multos